

Augstskolā kā trenāžieru zālē

Jo kvalitatīvāka izglītība iegūta, jo labāka konkurētspēja darba tirgū

■ AIJA KRONE

"Augstākā izglītība ir pakalpojums, kas jāuztver kā trenāžieru zāle – pašam studentam aktīvi jāstrādā. Mēs varam iedot metodiku, nolikt pasniezdzeju, bet mēs nevaram trenēties otra vietā. Augstskolai jāiedot metodes, lai students pats tālāk darbotos," sacīja Aldis Baumanis, Biznesa augstskolas "Turība" (BAT) valdes priekšsēdētāja vietnieks.

Viņš un citi augstākās izglītības jomas eksperti šonedēļ tikās diskusijā "Augstākās izglītības kvalitāte Latvijā", ko rīkoja Rīgas Latviešu biedrības jaunieši kopīgi ar vairākām studentu organizācijām. Studenti gan vēlējas pievērst uzmanību dažādām problēmām augstskolās, bet Latvijas Universitātes (LU) Studentu padomes akadēmiskās komisijas vadītāja Inguna Zariņa teica, ka nepietiek ar problēmu risināšanu tikai augstskolas līmenī. Tās jārisina augstāk. "Augstskola ir atkarīga no valsti notiekošā. Ja nemainīsies sistēma, tad ar diskusijām neko nepadoms," viņa pārliecināta.

Gunita Kuļikovska, Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Studentu parlamenta studiju nodaļas vadītāja, uzskata, ka studiju noslogojums nav pārāk liels un daži mācību kursi ir pārāk "izstiepti". "Kurss, kam ir tikai divas lekcijas mēnesī, noteikti varētu būt īsākā laika posmā apgūstams. Lekciju un studiju intensitāte motivē labāk un vairāk mācīties," sprieda G. Kuļikovska.

Savukārt I. Zariņa puda, ka liela problēma augstākās izglītības kvalitātes uzlabošanai ir pasniedzēju lielais

DAIŅA BUŠMAŅA FOTO

Augstākajā izglītībā iesaistītie spriež – lai šajā nozarē notiktu pozitīvas pārmaiņas, atbildīgi visi. Valstij jāprasa no augstskolām kvalitāte, augstskolām jācenšas to nodrošināt, bet studentiem arī atbildīgi jāizmanto studijām atvēlētais laiks.

vecums. Mācībaspēki nevēlas pilnveidoties.

Pasniedzēju vidējais vecums palielinās – katrs ceturtais ir vīrs 60 gadiem –, un tieši par šo tēmu izraisījās vislielākās diskusijas.

A. Baumanis pārliecinājies, ka nav traģēdija, ja pasniedzējs ir gados vecāks. "Trakāk ir tad, kad pasniedzējs kādā brīdī pārstāj atstāties. Viens var apstāties izaugsme 35 gadu vecumā,

bet cits 65 gados turpina pilnveidoties."

Viņš uzskata, ka tikai tad, kad izglītības sistēmas finansējums būs sasaistīts ar darba rezultātiem, būs kvalitāte. "Nav nozīmes, vai pasniedzē-

jiem ir vai nav doktora grāds. Kamēr pasniedzējiem būs vienalga, kādi ir viņa darba rezultāti, tikmēr to arī nebūs," tā A. Baumanis. Galvenais augstākās izglītības kvalitātes kritērijs ir rezultāts. "Ja tas, kurš pabeidz augstskolu, netiek darba tirgū, tad kaut kas sistēmā nav bijis kārtībā," uzsver A. Baumanis.

Tāpēc BAT studiju procesu apzināti saistījuši ar darba tirgu. Augstskola iesaistās dažādās darba devēju organizācijās, lai vērotu darba tirgus tendences valstī.

Latvijas Darba devēju konfederācijas Izglītības un nodarbinātības eksperte Anita Līce uzskata, ka šobrīd darba tirgū ir nepieciešams spējīgs darbaspēks – cilvēki, kas var domāt un attīstīties.

Toties RTU mācību prorektors Uldis Sukovskis apgalvoja, ka nekvalitatīvā augstākā izglītība Latvijā bieži vien ir tikai mīts. Arī runas par daudzajiem bezdarbniekiem ar augstāko izglītību esot tikai mīts. Tāpat mīts esot tas, ka Latvijā ir pārāk daudz cilvēku ar augstāko izglītību. "Mēs pat neesam pietuvojušies Eiropas vidējam rādītājam," sacīja U. Sukovskis. "Taču Latvija ir unikāla valsts, jo 55 procenti no augstskolas beidzējiem ir sociālajās un humanitārajās zinātnēs (1. vieta Eiropā), tehniskās inženierzinātnēs ir tikai 12 procenti. Šāda proporcija nebūt nav bagātākajās valstīs."

Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas 3. kursa studente Lilija Šurīgina uzskata: "Šā brīža izglītības kvalitāti Latvijā es vērtēju augstu. Nav tikai viss atkarīgs no tā, ko valdība pieņēmusi, pašiem studentiem aktīvi jālidzdarbojas. Ir jāzina, kāda ir paša atbildība, ejot uz lekcijām."